

Ved og varme- pumper billigst

Ved er i særklasse det billigste å fyre med. Det er bare varmpumper som kan konkurrere, forutsatt at du har råd til investeringene.

Dette viser en gjennomgang av forskjellige fyringsalternativer som Høst har sett på. Aller rimeligst slippes selvsagt de fra det som henter ved i egen skog, eller på annen måte er i stand til å hugge det de trenger på egen hånd. Men også ved kjøpt i hele favner viser seg langt billigere enn både strøm, olje, parafin og pellets. Se tabellen nederst på siden der vi har regnet ut hvor mange kWh du får ut av hvert enkelt alternativ. Ekspertene regner med at du får mellom 4.000 og 4.500 kWh ut av hver favn med tørt med god brennverdi. Der stiller diverse løvtrær – med bøk (!) i spissen i første rekke. Overraskende nok for mange, kommer bjørk et stykke ned på denne lista - se tabell

Mange har tilbud

Du trenger ikke mye for å være din egen energiforsyner med ved. En rekke kommuner med egen skog, og svært mange skogeiere, stiller områder til disposisjon der folk kan hugge ved til eget behov for en billig penge. Men folk får selvsagt erfart sannheten i det gamle ordet om at ved varmer flere ganger. Det du trenger er ei motorsag, verneutstyr, og en elektrisk vedklyver. Har du i tillegg tilgang på en tilhenger, er du selvforsynt, nesten gratis. Å drive med ved er i tillegg god mosjon. Men farer du på butilkjen for å sikre deg nødvendig utstyr etter å ha lest dette, må du konsentrere deg om neste vinters ved. Veden blir først tørt etter en varm vår og sommer, lagret luftig. Av tabellen fremgår det at ved innkjøpt i hele favner kan gi en kWh-pris på 43 øre, langt under halvparten av hva strømtyring koster med dagens priser. Kjøper du ved på dyreste

vis – i småsekker på bensinstasjonen – vil kWh-prisen være om lag 1,35 kroner

Historisk høy

Strømprisen har i løpet av høsten utviklet seg til å bli historisk høy. Siden de fleste husstander fremdeles bryr seg lite om å skifte, men holder seg til variable priser, opplever mange nå at bare kraftprisen kommer på 60 øre per kWh. I tillegg kommer nettleie som med fastbeløp, energiledd, avgift til energifondet og forbruksavgift i Vestfold er nøyaktig 41,2 øre ved et årsforbruk 20.000 kWh. Med et slikt varmebehov vil dermed forskjellen mellom strøm og kjøpt favnved være 10.000 kroner på ett år.

Utkonkurrert

Olje og parafin er i ferd med å bli utkonkurrert som fyringsalternativer med den siste tidens prisstigninger. Med en pris på mellom 8 og 11 kroner – se tabellene – vil olje og parafin til oppvarming bli svært dyrt for de fleste. For mange med eldre anlegg med dårlig virkningsgrad – det vil si hvor mye effekt du får ut av ovnen i form av varme – vil det bli ekstra dyrt. Mange gamle parafinovner har en virkningsgrad på bare 60 og da vil kWh-prisen være 1,38 kroner, og 1,15 kroner hvis virkningsgraden er 90. Virkningsgraden er i det

hele en nøkkel – også for oljeanlegg og vedovner. Fra gamle vedovner forsvinner over halvparten av varmen i pipa – for nye, såkalt rentbrennende ovner, bare 30 prosent. Det er tatt hensyn til dette i tabellen

Ny vår

Pellets kan får en ny vår denne vinteren, men så langt i høst har det ikke vært særlig fokus på denne fyringsformen, som både er effektiv, ganske renslig og ikke minst: Pelletskaminene holder varmen i opptil 60 timer for hver fylling. Det vil si at folk slipper å komme hjem til kalde hus etter endt arbeidsdag. Pellets gir med dagens priser en kWh-pris på 70 – 75 øre.

Vannbåren varme

Mange nye hus har i dag vannbåren varme, som oftest fyrt med elektrisitet, men mange har anskaffet seg varmpumper i tillegg. Det betyr at dersom du sender inn 1.000 kWh, vil du i teorien få 3.000 kWh ut som varme. Med dagens strømpris sitter du fremdeles igjen med store driftsgevinster. Kapitalutgiftene er høye, men her går utviklingen raskt framover. Det er i dag økonomi i både å installere vedfyrte, pelletsfyrte og andre anlegg for vannbåren varme, enten du har varmerør i gulvene, eller installerer radiatorer. Her vil mange rørleggerforretninger kunne gi gode råd. Med vedvarende høye strømpriser kommer også utviklingen på skinner igjen – med mange alternativer.

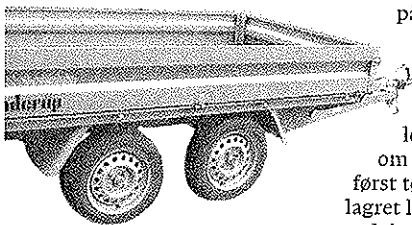
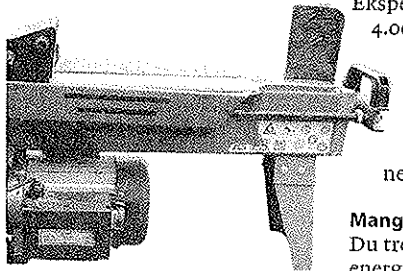
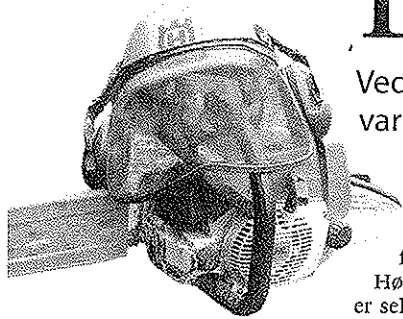
Knut S. Evensen

Hva betaler du?

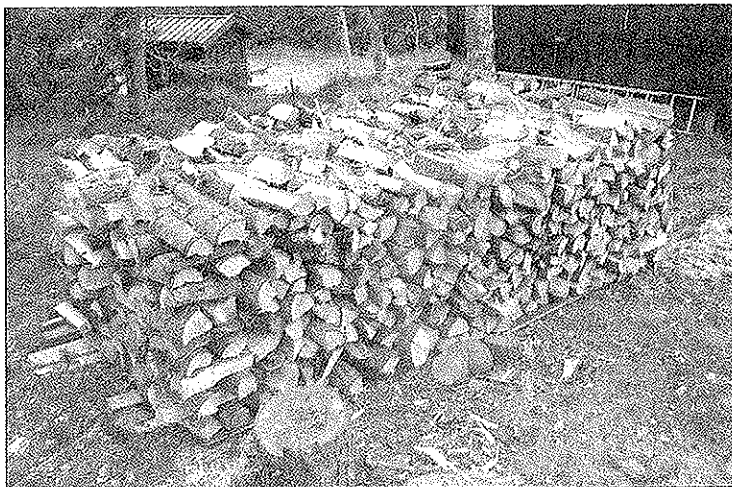
Dette viser hva du betaler når du kjøper 1 favn ved i forskjellige forpakninger:

1 favn bjørkeved - 1 m x 4 m x 0,60 = 2,4 kbm:	1.700 kroner
1 favn i 40 liters sekker - 53 - 55 sekker a 70 kr:	3.780 kroner
1 favn i 60 liters sekker - 38 - 40 sekker a 65 kr:	2.530 kroner
1 favn i 80 liters sekker - 30 - 32 sekker a 80 kr:	2.480 kroner
1 favn i Eurosekk - 3 sekker a 670 kr:	2.010 kroner
1 favn i Hydrosekk - 2 sekker a 870:	1.740 kroner

(Prisene er innhentet fra Norsk Ved og andre kilder)

er du trenger - ei motorsag - ved- og helst en tilhenger.

Dette er om nesten to favner ved, kappet og klyvd på ei heig av en mann.

Dette koster fyringen din denne høsten

Energikilde:	Pris:	Kommentar:	Virkningsgrad:	Pris per kWh:
Strøm	1,01/kWh	Inkl. nett og avgifter	100	101 øre
Parafin	9,80/l	For 600 liter	60 - 90	115 - 138 øre
Olje	9,15/l	For 1.000 liter	75 - 90	103 - 122 øre
Ved	0 - 1700/favn	Gratis - 1700 - 80/sekk	45 - 700	43 - 135 øre
Pellets	2,84/kg	7 pst rabatt ved storkjøp	80 - 85	70 - 75 øre
Varmepumpe	1,01/kWh	Gir tre ganger tilbake	300	33 øre

Tabell: Forklaring til tabellen. Alle prisene er innhentert hos lokale forhandlere. For olje og parafin er det kroner per liter, ved fra gratis om favnpris til sekkepris på bensinstasjon og pellets gjelder kroner per kg. En favn ved fås for 1700 kroner, dyrer på bensinstasjon der 40 liters sekke kan koste opp mot 80 kroner. Virkningsgrade forteller hva slags effekt man får ved de forskjellige måter å varme opp på. Strøm er hundre prosent effektiv, mens virkningsgraden for parafinbrennere og oljeanlegg kan variere sterkt. Ved kjøpt på bensinstasjon gir en kWh-pris på 135 øre, mens ved kjøpt i favn er nede i 43 øre per kWh. Pellets ligger fremdeles noe etter ved i ren brennende ovner, men er klart billigere enn strøm denne høsten. Varmepumpe skjøteoretisk gi tre ganger så mye varme tilbake som mengden strøm som tilføres, men investeringskostnaden er høy. Det er ikke regnet kapitalutgifter ved noen av eksemplene.

Vedlegg Jørnsberg 23. okt. 2008

Rekorddyr strøm gir enøk-fokus

Denne høsten har strømprisene for første gang i moderne tid i Norge havnet over 1 krone per kWh. Det setter nytt fokus på energiøkonomisering – etter et par år uten.

– Det har vært veldig lite fokus på energiøkonomiserende tiltak så lenge strømprisene har vært så lave som den siste tiden, sier rådgiver Espen Thorsrud ved Akershus Enøk og Inneklima. Dette firmaet er den privatiserte offentlige Enøk-virksomheten som ble nedlagt og solgt for et par år siden. Firmaet har sin virksomhet som rådgivere både for offentlige og private – mot betaling over hele Østlandet.

– Men nå som energiprisene stiger så sterkt som de har gjort i høst, regner vi med langt mer fokus på sparetiltak igjen, sier Thorsrud

– Det samme sier selgere av pellets-ovner – som Jørn Erik Carlsen ved Felle-skjøpets avdeling på Barkåkere ved Tønsberg. Felleskjøpet satset stort på

massive innkjøp av pelletsovner og har tilbud som er historiske gode, men registrer laber interesse.

– De selger en bestemt modell for der det gis bortimot 50 prosent avslag. I tillegg lokkes det med at Enova gir et tilskudd på 4.000 kroner.

– Vi er litt forbauset over at interessen ikke har vært større for et slikt tilbud, sier Carlsen, som også mener at det er de lave strømprisene som fører til at det ikke tenkes alternativ fyring.

– Det ble satset stor på pellets for et par-tre år siden, fabrikker for produksjon ble opprettet og mye lagt til rette for denne fyringsformen. Men med rekordlave strømpriser forvart interessen, nesten dom dugg for solen.

– Men nå regner vi med at det blir

langt mer fokus, siden både olje, parafin og strøm har vært på vei oppover. Pellets blir konkurransedyktig på pris igjen, mener Carlsen, noe han har rett i.

– En ovn, med installasjon, vil med de omtalte tilbudet komme på om lag 12.000 kroner. Dersom strømprisen vil holde seg på rekordhøye 1 krone per kWh framover, vil kjøp og installasjon av pelletsovn betale seg tilbake over bare to fyringssesonger for en normal husstand.

– Men det er litt merkelig, sukker Carlsen – det er først når det ”brenner” at folk våkner. Slik var det sist også. Vi regner med at når de høye strøm- og oljeprisene først går opp for folk, så våkner også interessen.

– Det er også et godt tilbud at Enova vil betale et tilskudd på 4.000 kroner per ovn, men den rent praktisk så burde kjøperen sluppet å søke. Disse pengene kunne selgeren ha søkt om – etter salget. Det hadde vært mye lettere, mener han.

Knut S. Evensen

FAKTA

Bøk er best å fyre med

Det diskuteres stadig hva slags ved som gir mest varme. Dette er enøk-ekspertenes oppfatning av hva en favn tørr ved i 30 cm lengder gir i antall kWh per favn:

Bøk	4.852
Eik	4.682
Ask	4.682
Alm	4.596
Lønn	4.511
Rogn	4.426
Bjørk	4.256
Furu	3.745
Svartor	3.745
Seije	3.660
Lind	3.660
Osp	3.235
Gran	3.235
Poppel	3.235
Gråor	3.064